Bodleian Libraries
UNIVERSITY OF OXFORD

This book is part of the collection held by the Bodleian Libraries and scanned by Google, Inc. for the Google Books Library Project.

For more information see:

http://www.bodleian.ox.ac.uk/dbooks

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 2.0 UK: England & Wales (CC BY-NC-SA 2.0) licence.

اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِاَنَّ لَکَ السَّمٰوٰتُ وَالْاَرْضُ وَمَنْ فِیْھِنَّ فَاجْعَلِ اللّٰھُمَّ السَّمَاءَ وَالْاَرْضَ
وَمَا فِیْھِمَا عَلٰی عَبْدِکَ فُلَانِ بْنِ فُلَانَۃَ اَضْیَقَ مِنْ خَلْقِہٖ حَتّٰی یَرْجِعَ اِلٰی مَوْلَاہُ بِرَحْمَتِکَ یَا
اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ بعد ازان بنویسد اَوْ کَظُلُمٰتٍ فِیْ بَحْرٍ لُّجِّیٍّ یَّغْشٰہُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِہٖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِہٖ سَحَابٌ
ظُلُمٰتٌ بَعْضُھَا فَوْقَ بَعْضٍ اِذَا اَخْرَجَ یَدَہٗ لَمْ یَکَدْ یَرٰھَا وَمَنْ لَّمْ یَجْعَلِ اللّٰہُ لَہٗ نُوْرًا فَمَا لَہٗ مِنْ نُّوْرٍ وَمِنْ وَّرَائِھِمْ
بَرْزَخٌ اِلٰی یَوْمِ یُبْعَثُوْنَ وَضَرَبَ لَنَا مَثَلًا وَّنَسِیَ خَلْقَہٗ وَاللّٰہُ مِنْ وَّرَائِھِمْ مُّحِیْطٌ بَلْ ھُوَ قُرْاٰنٌ مَّجِیْدٌ فِیْ لَوْحٍ مَّحْفُوْظٍ
بعد ازان اَللّٰھُمَّ اِنِّیْ اَسْئَلُکَ بِحَقِّ ھٰذِہِ الْاٰیَاتِ اَنْ تُصَلِّیَ عَلٰی نَبِیِّکَ سَیِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَّاٰلِہٖ وَصَحْبِہٖ وَسَلِّمْ
وَاَنْ تَرُدَّ الْعَبْدَ اِلٰی مَوْلَاہُ بِرَحْمَتِکَ یَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِیْنَ کسیکہ شکوہ ضعف بصر کند این آیہ را بعد نماز
پنجگانہ بخواند فَکَشَفْنَا عَنْکَ غِطَاءَکَ فَبَصَرُکَ الْیَوْمَ حَدِیْدٌ و کسیکہ مبتلا شود بصرع یکبار تختی مس کند
کند درد در اول وقت یکشنہ یکطرف یَا قَھَّارُ اَنْتَ الَّذِیْ لَا یُطَاقُ انتقامُہٗ یَا قَھَّارُ و در طرف دیگر
یَا مُذِلَّ کُلِّ جَبَّارٍ عَنِیْدٍ بِقَھْرِ عَزِیْزِ سُلْطَانِہٖ یَا مُذِلُّ سورۂ تبارک الذی برای دفع عذاب قبر نہایت
مفید ست باید کہ بخواندن این سورۂ جلیل القدر مداومت نماید امام بحق ناطق حضرت جعفر صادق
علیہ السلام ورد دو رکعت سنت عشا این سورہ را میخواند و سورۂ بقر نیز برای دفع عذاب قبر
نہایت مفید ست اگر تمام خواندن نتواند پنج آیہ از اول و آیۃ الکرسی و دو آیہ اخیر بوقت شب بخواند واللہ اعلم بالصواب و
الیہ المرجع والمآب الحمد للہ علی اتمامہ والصلوٰۃ والسلام علی خیر خلقہ محمد وآلہ واصحابہ باختتام سید تالیف این عجالہ بتاریخ
بست و ہفتم ماہ ربیع الثانی سن یکہزار و دو صد و شصت و پنج از ہجرت نبی علی صاحبہا الصلوٰۃ والتحیۃ

خاتمۃ الطبع ۔ الحمد للہ کہ درینولا رسالہ نادر و گزین در بیان مسائل بیعت مسمی بہ ہدایت المومنین الی
سلسلۃ الصالحین مولفہ عالم محقق فاضل مدقق مولوی محمد معین الدین المشہدی الکنتوری بمرتبہ ثانی
حسب خواہش شائقین در مطبع نامی منشی نول کشور مقام لکھنؤ بماہ گیت ۱۲۹۷ مطابق ماہ رمضان ۱۲۹۷ھ طبع شد

کار در را در وسط دائرہ نفوذ کند و بگوید نفوذ کردم کار در را در دل نظر کننده بعد ازان به پوشد
آنرا از زیر طباق و نیز کسیکه بگوید برای نظر کننده یا ساحر یا فلان و بخواند او را با اسم او وقت
اثر کردن نظر او یا آنوقت که ذکر او کنند او را با اسم او بخواند اثر عمل باطل میگردد و نیز وقتیکه
متحقق شود اثر نظر بد حکم کرده شود که بشویند از آب رخ و هر دو دست و هر دو پا و شرمگاه او
در ظرفی و آن آب را بر کسیکه نظر کرده شده است رشح کنند همون وقت آن شخص انشاء الله تعالی
به خواهد شد ذکر کرده است امام مالک رحمه الله در موطا که حکم کرد آنحضرت صلی الله علیه و آله
وسلم برای نظر کرده شده بهمین طور خاتم المحدثین مولانا شاه عبد العزیز قدس سره فرموده اند
که در صحیح مسلم روایت آمده که اثر نظر درست است اگر کدامی چیز بر تقدیر غالب شدی نظر بودی
و اگر کدامی شخص از شما بگوید که رخ وغیره از آب شسته بدهید هیچ عذر نکنید شاید که نظر شما
اثر کرده باشد و روایت است که حضرت عثمان رضی الله عنه یک صبی خوبصورت را دیدند
فرمود که بر پیشانی این صبی ٹیکه سیاه بدهند تا بر و نظر اثر نکند و سیاه ٹیکه برای دفع نظر از طفلان
بروایت ترمذی ثابت است کذا فی بعض الرسائل ازین روایت معلوم شد که رسم سیاه ٹیکه
دادن بطفلان که در زبان ما رائج است بی اصل نیست و برای مسحور و مریض که لا دوا باشد بنویسید
در ظرف چینی سفید یَا حَیُّ حِیْنَ لَا حَیَّ فِیْ وَیَا مُمِیْتَ مِلْکِهٖ وَبَقَائِهٖ یَا حَیُّ و او را از آب بشویند و مریض را
بنوشانند همین طور چهل بار بکنند و بعضے سورۂ فاتحه را برین زیاده کرده اند برائے یافتن
شئے گم شده بگوید یا حفیظ یک صد و نوزده بار بغیر زیاده و نقصان بعد ازان بخواند یَا بُنَیَّ
اِنَّهَا اِنْ تَکُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ فَتَکُنْ فِیْ صَخْرَةٍ اَوْ فِی السَّمٰوٰتِ اَوْ فِی الْاَرْضِ یَاْتِ بِهَا اللّٰهُ
یکصد و نوزده بار برای باز آمدن بنده گریخته بنویس در پرچه کاغذ و آنرا در کدامی پارچه لف
کرده در حجرۂ تاریک مابین دو سنگ بنه سورۂ فاتحه و آیۃ الکرسی بعد ازان بنویس

وزن ہر قرنفل را ہر روز بخورد و ابتدای خوردن از وقتیکہ فراغت از حیض نماید کند و وطی کند
زوج آن زن را دران ایام بشرط آنکہ بوقت شب بخورد و آب برو نہ نوشد برای حفظ اسقاط
حمل بگیرد خیط سرخ برابر قد زن حاملہ و نہ گرہ دہد دران آیہ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللَّهِ وَ
لَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ
و سورۂ قل یا ایہا الکافرون خواندہ بر ہر گرہ بدمد و در گلوی زن اندازد و برای زائیدن زن
بر پارچہ کاغذ بنویسد وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ أَهْيَا أَشْرَاهْيَا فائدہ
ہیا بکسر ہمزہ و اشراہیا بفتح ہمزہ لفظ یونانی اند و معنی آن یا حی قبل ہر شی و یا حی بعد ہر شی
و باین الفاظ دعا کرد حضرت موسی علی نبینا و علیہ السلام بدرگاہ رب العزت ہکذا
فی بعض الرسائل و بعد نوشتن در پارچہ پاک پیچیدہ در ران چپ بندد بفضلہ تعالے
زن جلد بزاید و اگر این کلمات را خواندہ بر شیرینی دمد و حاملہ را بخوراند ہمین حکم دارد و برای
زنیکہ طفل او زندہ نمی ماند بروز دوشنبہ بوقت دو پہر چہل بار سورۂ والشمس خواندہ بر اجوائن
و سیاہ مرچ بدمد و ہر روز زن از ابتدای حمل تا گذاشتن طفل شیر را بر خوردن مداومت
نماید برای پیدا شدن فرزند نرینہ بکش بر شکم زن حاملہ ہفتاد بار خط مستدیر و در ہر بار
یا متین بگو عمل برای صبی کہ نظر بد برو اثر کردہ باشد یعنی نظر زن ساحرہ کہ در ہندی اورا
ٹونہائی گویند بکشد خط مستدیر ان کار دو بخواند آیۃ الکرسی و این آیات را وَقُلْ جَاءَ الْحَقُّ وَزَهَقَ
الْبَاطِلُ إِنَّ الْبَاطِلَ كَانَ زَهُوقًا وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ وَيُرِيدُ اللَّهُ أَنْ يُحِقَّ
الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَيَقْطَعَ دَابِرَ الْكَافِرِينَ لِيُحِقَّ الْحَقَّ وَيُبْطِلَ الْبَاطِلَ وَلَوْ كَرِهَ الْمُجْرِمُونَ يَمْحُو اللَّهُ الْبَاطِلَ
وَيُحِقُّ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ و بعد ازان بگوید أَعُوذُ بِكَلِمَاتِ اللَّهِ التَّامَّاتِ مِنْ شَرِّ كُلِّ شَيْطَانٍ
وَهَامَّةٍ وَعَيْنٍ لَامَّةٍ يَا حَفِيظُ يَا رَقِيبُ يَا وَكِيلُ يَا كَفِيلُ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ بعد ازان

برای پیدا شدن طفل ۱۲

نتواند دوازده صد بار مع اول و آخر درود و چند بار بخواند سوم آنکه یک لک و بست و پنجهزار بار
در چهل روز بخواند و آیه کریمه اَمَّنْ یُجِیبُ الْمُضْطَرَّ اِذَا دَعَاهُ وَیَکْشِفُ السُّوْٓءَ نهایت جلیل القدرت
و در حل مشکلات عدیم النظیر و طریق خواندن این آیه جلیله نیز متعدد است مگر آنچه در عمل و تجربه فقیر
است اینست که هفت هزار بار بعد خواندن بست و یکبار اول و آخر درود بخواند بشرط آنکه دو زانو
یا چهار زانو بنشیند بر مصلی بطرف قبله و در تمام جلسه زانو تبدیل نکند و یک قدح پر آب
پیش نهد و بعد فراغت با لحاح تمام برای مطلب دعا کند و آب را در گوشه اندازد و آیه کریمه رَبِّ
لَا تَذَرْنِیْ فَرْدًا وَّاَنْتَ خَیْرُ الْوٰرِثِیْنَ که دعای حضرت زکریا علیه السلام ست بعد اول و آخر
درود در هر نماز پنجگانه برای پیدا شدن فرزند نرینه نهایت مفید ست هر شخصیکه خلل آسیب
باشد بخواند در گوش او این آیه کریمه را هفت بار وَلَقَدْ فَتَنَّا سُلَیْمٰنَ وَاَلْقَیْنَا عَلٰی کُرْسِیِّهٖ
جَسَدًا ثُمَّ اَنَابَ و نیز بخواند بر آب طاهر سورهٔ فاتحه و آیة الکرسی و پنج آیه از سورهٔ جن و
بر روی او رشح کند آنشخص بهوش خواهد آمد و وقتیکه معلوم نماید جنی را در مکان پس آن
آب را در آنمکان رشح کند جن در آنمکان عود نخواهد کرد و اگر رنج رساند جن در کدامی خانه
و خشت اندازی کند آیه اِنَّهُمْ یَکِیْدُوْنَ کَیْدًا وَّاَکِیْدُ کَیْدًا فَمَهِّلِ الْکٰفِرِیْنَ اَمْهِلْهُمْ رُوَیْدًا به چهار میخ
آهن بست و پنج مرتبه خوانده بر هر واحد بدمد و آن میخها را بر چهار طرف خانه بر دیوار بکوبد و نیز
برای دفع ضرر جن نوشتن اسماء کهف در دیوار خانه مفید ست و برای زن عقیمه بنویسد
آیه کریمه وَلَوْ اَنَّ قُرْاٰنًا سُیِّرَتْ بِهِ الْجِبَالُ اَوْ قُطِّعَتْ بِهِ الْاَرْضُ اَوْ کُلِّمَ بِهِ الْمَوْتٰی بَلْ لِّلّٰهِ الْاَمْرُ
جَمِیْعًا بر پوست آهو از زعفران و گلاب دور گردن عقیمه باندازد و نیز بر چهل قرنفل بر هر واحد
هفت بار این آیه اَوْ کَظُلُمٰتٍ فِیْ بَحْرٍ لُّجِّیٍّ یَّغْشٰهُ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ مَوْجٌ مِّنْ فَوْقِهٖ سَحَابٌ ظُلُمٰتٌ
بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ اِذَآ اَخْرَجَ یَدَهٗ لَمْ یَکَدْ یَرٰىهَا وَمَنْ لَّمْ یَجْعَلِ اللّٰهُ لَهٗ نُوْرًا فَمَا لَهٗ مِنْ نُّوْرٍ خوانده دم نماید

یا بدیع العجائب بالخیر یا بدیع یک ہزار و دو صد بار دوازدہ روز بخواند حق سبحانہ و تعالے
حاجت او را برآرد چہار رکعت برای قضای حاجت اند بخواند در رکعت اول بعد سورہ فاتحہ
لا الٰہ الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین فاستجبنا لہ و نجیناہ من الغم و کذلک ننجی
المومنین صد بار و در رکعت دیگر رب انی مسنی الضر و انت ارحم الراحمین صد بار و در رکعت
سوم افوض امری الی اللہ ان اللہ بصیر بالعباد صد بار و در رکعت چہارم فقالوا حسبنا اللہ
و نعم الوکیل صد بار بعد از ان سلام دہد و بعد سلام بگوید رب انی مغلوب فانتصر صد بار
بخواند امام بحق ناطق حضرت جعفر صادق علیہ السلام میفرمودند کہ این چہار آیت اسم اعظم اند
کہ ہر کہ بوسیلۂ این چہار آیہ دعا کند قبول شود و مرا تعجب می آید کہ کسیکہ بوسیلۂ این آیات دعا
کند و قبول نشود در بعض رسائل مذکور ست کہ آیہ لا الٰہ الا انت سبحانک انی کنت من الظالمین
حکم کبریت احمر دارد و مشائخ کبار بر سرعت تاثیر و عدم تخلف این آیہ اتفاق دارند آنحضرت
صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم فرمودند کہ این دعاء ذو النون علیہ السلام ست کہ در شکم ماہی
خواندند ہر مسلمان برای ہر مطلبی کہ بواسطۂ این آیہ دعا کند قبول شود و طریقۂ خواندن این
آیہ جلیلہ را باقسام متعددہ ذکر کردہ اند درین رسالہ بر سہ طریق اکتفا کردم اول آنکہ سہ صد
بار مع اول و آخر درود بست و یکبار بخواند بشرط آنکہ در مکان نہایت تاریک کہ نشان
روشنی نباشد بہیئت نماز بر مصلے بطرف قبلہ بنشیند و برہنہ شود فقط یک چادر ناد وختہ
از پارچہ عریض بپوشد و یک قدح آب روبرو نہد و آب از قدح گرفتہ بر تمام بدن ہر جا کہ دست
برسد در تمام جلسہ ہر دم بمالد و بعد ختم دعا بالحاح تمام بدرگاہ مجیب الدعوات بکند این عمل سہ روز
بکند اگر مطلب برآید فبہا و الا ہفت روز بخواند پس اگر مطلب برآید فبہا و الا چہل روز بخواند بفضل رب
جلیل مطلب خواہد برآمد دوم آنکہ دوازدہ ہزار بار بنیت حصول مطلب بخواند و اگر دوازدہ ہزار خواندن

باری عز اسمہ شفا خواہد یافت و برای دفع فاقہ خواندن سورہ واقعہ بسیار مجرب ست
و برای حفاظت طفل این کلمات بسیار مجرب ست بسم اللہ الرحمن الرحیم اعوذ بکلمات اللہ
التامۃ من کل شیطان ہامۃ و عین لامۃ تحصنت بحصن الف الف لا حول و لا قوۃ الا باللہ
العلی العظیم باید کہ این کلمات طیبات را نوشتہ در گلوی طفل ببندد و کسیکہ از سلطان یا حاکم وقت
خوف کند باید کہ قبل رفتن پیش حاکم کہیعص کفیت حمعسق حمیت بخواند بر حرف لفظ اول انگشتہای
دست راست ببندد و بر حرف لفظ ثانی انگشتہای دست چپ ببندد و پیش حاکم یا سلطان وانماید حق سبحانہ
و تعالی او را باز خوف آن محفوظ خواہد داشت و شش آیات قرآن کہ مسمی اند بآیات شفا باید کہ بنویسد او را
در ظرف چینی و بشوید او را از آب و بمریض نوشاند و یشف صدور قوم مومنین و شفاء لما فی الصدور
و یخرج من بطونہا شراب مختلف الوانہ فیہ شفاء للناس و ننزل من القرآن ما ہو شفاء و رحمۃ
للمومنین و اذا مرضت فہو یشفین قل ہو للذین آمنوا ہدی و شفاء و وقتیکہ ظہور چیچک بر
بدن شود دیگیر خیط نیل و بخوان سورہ رحمن را و وقتیکہ برسی بر قول بای آلاء ربکما تکذبان گرہ
خیط را و بدم دران گرہ و وقتیکہ تمام شود سورہ و گرہا باندازان خیط را در گردن او حق تعالے
محفوظ خواہد داشت او را ازان عارضہ و اسماء کہف امن دہندہ اند از غرق و حرق و غارتگری
و دزدی الہی بحرمت علینا مکسلمینا کشفوطا آذر فطیونس کشافطیونس تبونس یوانس یونس وکلہم
قطمیر و علی اللہ قصد السبیل و منہا جائر و در بعض تفسیر معتبر مذکور ست کہ از خواص مجرب سورہ بقر
آنست کہ در ہنگام برآمدن آبلہ اطفال کہ آنرا چیچک گویند وقت صبح ناشتا ناشکستہ این سورہ را بخوانند و بر نیل
بخصوص طفلی خواندہ دم کنند و طفل ہم ناشتا ناشکستہ باشد بفضل الہی آن طفل را در آنسال چیچک نہ برآید و اگر
برآید سہل و آسان گردد و آسیبے باو نرسد لیکن شرط آنست کہ وقت شروع قرارت آن دو نیم پاو برنج با شکر و حلوا
بقدر حاجت مستحقی را در ہمان مجلس بخوردن دہند و آن مستحق بحضور قاری و طفل بخورد و وقتیکہ کدامی حاجت پیش آید

و نہ اکثر مشغول بخدا از ایشان و شیخ طریقت شیخ فریدالدین عطار قدس اللہ سرہ گفتہ
کہ قومی از اولیاء اللہ باشند کہ ایشانرا مشائخ طریقہ و کبرای حقیقت اویسیان نامند و ایشانرا
در ظاہر بہ پیری احتیاج نبود زیرا کہ ایشان را حضرت رسالت صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم
در کنف عنایت خود پرورش میفرماید بی واسطہ غیری چنانکہ حضرت اویس را رضی اللہ عنہ
و این عظیم مقامی بود پس عالی ذلک فضل اللہ یؤتیہ من یشاء واللہ اعلم بالصواب والیہ المرجع والمآب

خاتمہ

در ذکر بعضی اذکار و خواص سور کہ از بعض رسائل معتبرۂ این فن و تفاسیر مبسوطہ مستفید
شدم ہرچند کہ این دریاے بی پایان ناپیدا کنارست مگر بحسب اقتضاے مقام
بطرز انموذج ذکر کردہ شد باید دانست کہ مداومت کردن بر سورہ مزمل چہل بار ہر روز
اگر طاقت چہل بار ندارد یازدہ بار برای غناء ظاہری و باطنی مجرب ست و خواندن
سورۂ الم نشرح ہفتدہ بار بوقت خواب برای دفع وساوس قلبی مفید ست و خواندن
اسم یا مغنی ہر روز یازدہ صد بار برای غنای ظاہری و باطنی مجرب ست و مواظبت
کردن درود بر آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم کبریت احمر ست مطالب دینی و دنیوی
ہمہ حاصل میشوند و وقتیکہ ترا حاجتی باشد یا کسی غائب شدہ باشد از تو و خواہی کہ آنشخص صحیح
و سالم باز گردد و یا مریض شفا یابد پس بخوان سورۂ فاتحہ را چہل و یکبار در میان سنت فجر و فرض آن
کہ برای این امر مفید ست از امام بحق ناطق حضرت جعفر صادق علیہ السلام منقول ست کہ ہر کہ چہل بار
سورۂ فاتحہ خواندہ بر قدح آب بدمد و بر روی صاحب تپ رشح بکند حق تعالی او را فائدہ بخشد و
ہر کسی را سگ دیوانہ بگزد و خوف جنون باشد بر چہل پارچہ نان آیہ کریمہ اِنَّہُمْ یَکِیْدُوْنَ کَیْدًا
وَّاَکِیْدُ کَیْدًا فَمَہِّلِ الْکٰفِرِیْنَ اَمْہِلْہُمْ رُوَیْدًا بنویس و بگو او را کہ ہر روز یک پارچہ بخورد باذن

بر استعداد امر معاد مصروف دارند آنرا بر نوافل تقدم کنند و در طلب ما یحتاج خود بہر طریق
کہ در شرع مذموم نباشد مداخلت نمایند و اما عباد آن طائفہ اند کہ پیوستہ بر وظائف عبادات
و نوافل مواظبت و ملازمت نمایند نہ برای نیل ثواب اخروی و در کتاب کشف المحجوب مسطور ست
کہ حق سبحانہ و تعالی برہان نبوی را باقی گردانیدہ ست و اولیا را سبب اظہار آن کردہ تا پیوستہ
آیات و حجت صدق حضرت محمد مصطفے صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم ظاہر باشد و مر ایشان را
والیان عالم کردہ اند و از آسمان باران ببرکت اقدام ایشان آمد و از زمین نبات بصفای
احوال شان روید و برکافران مسلمانان نصرت بہمت ایشان یابند و ایشان چار ہزار اند
کہ از نظر مردمان پوشیدہ اند و مر یکدیگر را نمی شناسند و حال خود ندانند و در کل احوال
از خود و خلق مستور باشند و اخبار بدین وارد ست و سخن اولیا بدین ناطق و اما آنانکہ اہل حل
و عقد اند یعنے اہل تصرف اند و امور از ایشان باختیار صادر گردد منہمکان درگاہ حق اند
سیصد اند کہ مر ایشان را اخیار خوانند و چہل دیگر ایشان را ابدال خوانند و ہفت دیگر ایشان را
ابرار خوانند و چہار دیگر ایشان را اوتاد خوانند و سہ دیگر ایشان را نقبا خوانند مقام ایشان
شرق و غرب و جنوب و شمال ست و یکی را قطب و غوث خوانند و این جملہ مر یکدیگر را بشناسند
و در امور باذن یکدیگر محتاج باشند و برین نیز اخبار نبوی ناطق ست و اہل حقیقت بر صحت
این مجتمع اند صاحب کتاب فتوحات مکیہ رضی اللہ عنہ در فصل سی و یکم از باب صد و نود و ششم
از ان رجال ہفتگانہ را ابدال گفتہ ست و در انجا ذکر کردہ کہ حق سبحانہ و تعالی زمین را ہفت اقلیم
گردانیدہ و ہفت تن از بندگان خود را برگزیدہ و ایشان را ابدال نام نہادہ وجود ہر اقلیمی را یکی
از ان ہفت تن نگاہ میدارد و گفتہ است کہ من در حرم مکہ با ایشان جمع شدم بر ایشان سلام
گفتم و ایشان بر من سلام گفتند و با ایشان سخن گفتم پس ندیدم کسی را احسن خلق از ایشان

معنی اخلاص و محافظت قاعدۂ صدق غایت جہد مبذول دارند و در اخفاء طاعات و کتم خیرات از نظر
مخلوقات مبالغہ واجب دانند تا آنکہ ہیچ دقیقہ از صوالح اعمال مہمل نگذارند و تمسک بجمیع فضائل
و نوافل از لوازم شمرند و مشرب ایشان در کل احوال تحقیق معنی اخلاص بود و لذت شان در تفرد نظر
حق باحوال و اعمال ایشان و ہمچنانکہ عاصی از ظہور معصیت پر حذر بودہ ایشان از ظہور طاعت کہ مظنہ
ریا باشد حذر کنند تا قاعدہ اخلاق خلل نہ پذیرد و فرق میان ایشان و صوفیان آنست کہ جذبہ
عنایت قدیمہ صوفیہ را بکلی از ایشان انتزاع کردہ و حجاب خلق و انانیت از نظر شہود ایشان
برداشتہ لاجرم در اتیان طاعات و صدور خیرات خود را و خلق را در میان نہ بینند و از اطلاع نظر
خلق مامون باشند و باخفاء اعمال و ستر احوال مقید نہ اگر مصلحت وقت و در اظہار طاعت بینند
اظہار کنند و اگر در اخفاء آن مصلحت بینند اخفا کنند اما طالبان آخرت چہار طائفہ اند زہاد و فقرا و خدام
و عباد اما زہاد طائفہ باشند کہ بنور ایمان و ایقان جمال آخرت مشاہدہ کنند و دنیا را در صورت
قبیح معاینہ نمایند و از التفات بزینت مزخرف فانی او عنان رغبت بگردانند و در جمال حقیقی باقی
رغبت نمایند و اما فقرا آن طائفہ اند کہ مالک ہیچ چیز از اسباب و اموال دنیوی نباشند و در طلب
فضل و رضوان الہی ترک ہمہ ماسوی اللہ کردہ باشند و باعث بر ترک این طائفہ یکی از سہ چیز باشد
اول رجای تخفیف حساب با خوف عقاب چہ حلال را حساب لازم ست و حرام را عقاب دوم
توقع فضل ثواب و مسابقت در دخول جنت چہ فقرا پانصد سال پیشتر از اغنیا بہشت در آیند
سوم طلب جمعیت خاطر و فراغت اندرون از برای اکثار طاعات و حضور دل در آن و اما خدام
جماعتی باشند کہ خدمت فقرا و طالبان حق اختیار کنند چنانکہ با داؤد پیغمبر علیہ السلام خطاب
کردند کہ اذا رایت لی طالبا فکن لہ خادما یعنی وقتیکہ ببینی طالب مرا خدمت کن او را و اوقات
خود را بعد از ادای فرائض در ترفیہ خاطر و فراغ بال ایشان از اہتمام بامور معاش و اعانت

و فاعل مطلق را جل ذکرہ در صور وسائط و روابط باز شناسد او را متعرف خوانند نہ عارف
و اگر بالکلیہ غافل بود و تاثیرات افعال را حوالہ بوسائط کند او را ساہی و لاہی و مشرک خفی
خوانند و در فصل عاشر از باب ثالث از ترجمہ عوارف مذکور ست بدانکہ مراتب طبقات مردم
بر اختلاف درجات خود بر سہ قسم اند قسم اول مرتبہ واصلان و کاملان و آن طبقہ علیا ست
و قسم دوم مرتبہ سالکان طریق کمال و آن طبقہ وسطی ست و قسم سوم مرتبہ مقیمان کوی نقصان
و آن طبقہ سفلی ست و اصلان مقربان و سابقانند و سالکان ابرار و اصحاب یمین و مقیمان
اشرار و اصحاب شمال و اہل وصول بعد از انبیا صلوات اللہ علیہم دو طائفہ اند اول مشائخ صوفیہ
کہ بواسطہ کمال متابعت رسول صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم مرتبہ وصول یافتہ اند و بعد از ان
در رجوع برای دعوت خلق بطریق متابعت ماذون و مامور شدہ اند و این طائفہ کاملان
مکمل اند کہ فضل و عنایت ازلی ایشان را بعد از استغراق در عین جمع و لجہ توحید از شکم ماہی فنا
بساحل تفرقہ و میدان بقا خلاصی و نجاتی ارزانی فرمودہ تا خلق را نجات و درجات دلالت
کنند و اما طائفہ دوم کامل غیر مکمل آنجماعت اند کہ بعد از وصول بدرجہ کمال حوالہ تکمیل و رجوع
بدعوت خلق بایشان نرفت و غرق بحر جمع گشتند و در شکم ماہی فنا چنان ناچیز و مستہلک شدند
کہ از ایشان ہرگز چیزے اثرے بساحل بقا نرسیدہ و بعد از کمال وصول ولایت تکمیل دیگران
بایشان مفوض نگشت و اہل سلوک نیز بر دو قسم اند طالبان مقصد اعلی و مریدان وجہ اللہ
و طالبان بہشت و مریدان آخرت و اما طالبان حق دو طائفہ اند متصوفہ و ملامتیہ متصوفہ آنجماعت اند
کہ از بعضے صفات نفوس خلاص یافتہ اند و بعضے از احوال و اوصاف صوفیان متصف گشتہ و مطلع
نہایات احوال ایشان شدہ و لیکن ہنوز باذیال بقایای صفات نفوس متشبث ماندہ باشند و بسبب
از وصول غایات و نہایات اہل قرب صوفیہ متخلف گشتہ و اما ملامتیہ جماعتی باشند کہ در رعایت

کہ سنت سنیہ آنحضرت ﷺ ہست جاری و از جملہ امور منہیہ خلاف شرع کہ در اکثر خاندان بالفعل شایع است
عاطل ہدایہ در بیان شمہ از حال اولیاء اللہ و اقسام آنہا ہر چند کہ این وادی ناپیدا کنار است
و قلم از تحریر آن بعجز معترف مگر بمصداق مالا یدرک کلہ ولا یترک کلہ مجملی ازان بیان کردن ضرور
افتاد تا این رسالہ ببرکت ذکر حال شان مقبول خاص و عام گردد پس باید دانست کہ ولایت
مشتق ست از ولی کہ بمعنی قرب ست و آن بر دو قسم ست ولایت خاصہ و عامہ ولایت عامہ مشترک
ست در میان ہمہ مومنان قال اللہ تعالی اَللّٰہُ وَلِیُّ الَّذِیْنَ آمَنُوْا یُخْرِجُہُمْ مِّنَ الظُّلُمَاتِ اِلَی النُّوْرِ
ولایت خاصہ مخصوص بواصلان حق از ارباب سلوک ان عبارتست از فنا عبد در ذات حق و بقای
عبد بذات حق پس ولی آن باشد کہ فانی باشد در ذات حق و فنا عبارتست از نہایت سیر لطرف خدا
و بقا عبارت ست از بدایت سیر در ذات خدا و سیر لطرف خدا وقتی منتہی شود کہ بادیہ وجود را
بقدم صدق یکبارگی قطع کند و سیر در ذات خدا آنگاہ متحقق شود کہ بندہ را بعد از فنا مطلق
وجودی و ذاتی مطہر از لوث حدثات ارزانی فرماید تا بدان در عالم اتصاف باوصاف الہی و تخلق
باخلاق ربانی ترقی کند ابو علی جوزجانی رح میفرمایند ولی آن بود کہ فانی بود از فانی خود
و باقی بمشاہدہ حق سبحانہ و تعالی ممکن نباشد مر او را کہ از خود خبر دہد و با غیر خدا بیارامد ابراہیم ادہم
رحمہ اللہ مر دبیر را گفت خواہی کہ ولی باشی از اولیاء اللہ گفت بلی خواہم گفت ابراہیم ادہم رحمہ اللہ
بدنیا و عقبی رغبت مکن کہ رغبت باینہا اعراض بود از حق سبحانہ و تعالی و فارغ نکنی مر خود را
از برای دوستی خدا و دنیا و عقبی را در دل راہ مدہ و روی دل بحق آر چون این اوصاف در
تو متحقق شوند ولی باشی بدانکہ عارف آن باشد کہ جملہ وقائع و احوال متجددہ متضادہ
از ضرر و نفع و عطا و منع و قبض و بسط را از و سبحانہ و تعالی صادر داند و ضار و نافع و معطی و مانع
و قابض و باسط حق سبحانہ تعالی را بیند و اگر با دل دہلہ ازان غافل بود و عنقریب آگاہ گردد

غور و فکر نباید کرد چہ سوائے ضرر ایمان و انقطاع فیض و خلل در دین چیزے دیگر حاصل
نیست و طعن اینہا تا دور میرسد این مقام تامل کردنی ست کہ ہرگاہ حاضران بآن قرب
و جانفشانی کہ کتاب اللہ و حدیث رسول خدا صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم ازان مخبر و کتب تاریخ
و سیر ازان مملو تہذیب نیافتند غائبان چہ توقع دارند پس اعتقاد باید کرد کہ محبت آل
عظام و اصحاب کرام رضوان اللہ تعالی علیہم اجمعین ملصق بدوستی حبیب خدا ست
صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و عداوت و بغض اینہا منجر بعداوت و بغض آنحضرت صلی اللہ علیہ و
آلہ وسلم ست پس فرق ضالہ اہل ضلال ملعون و مخذول اند و نیز اعتقاد باید کرد کہ کرامت اولیاء اللہ
حق ست و اینہا پیشوایان دین اند و ہمہ سلاسل عالیہ بواسطہ اینہا جاری اند و ہمہ ائمہ ہدے
علیہم السلام و الثنا کہ ہمہ سلاسل عالیہ اہل سنت و جماعت باین بزرگان دین منتہی میشوند
اقطاب دین اند کہ فیض ظاہری و باطنی بواسطہ اینہا درین عالم جاریست و تا قیام روز حساب
جاری خواہد ماند و غلبہ محبت خدا بکثرت اذکار و ریاضات حاصل میشود ہدایہ سماع را بزرگان
چشتیہ شنیدہ اند بی مزامیر و حضور امرد و اجتماع نا اہلان در صحبت مبارک حضرت سلطان المشائخ
حضرت نظام الدین اولیا قدس سرہ ملاہے ہرگز نہ بود بلکہ گریہ بود و سوز جگر چنانکہ در کتاب
فوائد الفوائد و سیر الاولیا مفصل مذکور ست پس سماع خلاف مشائخان کہ دلہا را
سیاہ میکند قلت سماع بی مزامیر برای انبساط باطن و رفع قبض آن یا زیادتی انبساط بزرگان
دین حضرات چشتیہ قدس اللہ اسرارہم مقرر فرمودہ اند نہ برای اجتماع غافلان و این مجامع بر
چنین سماع کہ حالیا جاریست فسق ست اتباع آن ممنوع موافق شرع شریف ہکذا فی
بعض الرسائل فائدہ خاندان حقیر ازین امور ممنوعہ و قبر پرستی کہ بالفعل بشدت رائج
و باعث طعن علماء ظاہر لیست پاک و مبرا چہ در خاندان فقیر فقط بیعت توبہ در سلسلہ نیک داخل شدن

چنین افادہ فرمودہ اند آنچیز کہ والد بزرگوار من فرمودہ اند در باب کشف حال اینبندہ اینست
کہ ذکر کند حق جل و علا را باین اسما یا حَلِیمُ یا مُبِینُ یا خَبِیرُ مع شروط یعنی خلوت و لباس
و غسل و استعمال خوشبو و نشستن بر مصلی بضرب واحد یا سہ ضرب انتہی و بعضی مشایخ
رحمہم اللہ فرمودہ اند کہ تجربہ کردہ ام برای کشف ارواح برعایت شروط مذکورہ اینکہ ضرب کند
در جانب یمین سُبُّوحٌ و در جانب یسار قدوس و در جانب آسمان رَبُّ الْمَلَائِکَۃِ و در قلب
و الرُّوحِ و برای حاصل شدن مقصود بسیار دشوار اینکہ بخواند بوقت شب نماز ہر قدر کہ
میسر آید بعد از فراغ نماز ضرب در جانب یمین یا حَیُّ و در جانب یسار یا وَہَّابُ بکند این را ہزار بار
بشروط مذکورہ سابق و برای انکشاف خاطر و دفع بلا یا ضرب کند در قلب اَللّٰہُ لَآ اِلٰہَ اِلَّا ہُوَ ہمون طور
کہ بیان کردم در نفی و اثبات و الحَیُّ در جانب یمین و الْقَیُّومُ در جانب یسار و وقتیکہ ارادہ
کند کسیکہ دعا کند بدرگاہ رب العزت برای شفاء مریض یا مرض خود یا دفع گرسنگی
یا وسعت رزق یا قہر دشمن پس باید کہ طلب کند اسماء الٰہی را مناسب حاجت خود
از اسماء حسنی باریتعالی پس ذکر کند آنرا بدو ضربہ یا سہ ضربہ یا چہار ضربہ پس بگوید
مثلا برای دفع مرض یا شافِیُ و برای گرسنگی یا صَمَدُ و برای وسعت رزق یا رَزَّاقُ
و یا وَہَّابُ و یا باسِطُ و برای غلبہ بر دشمن یا مُذِلُّ و سوای آن واللہ اعلم و علمہ اعم و اتم و اشغال
طریقہ عالیہ چشتیہ و نقشبندیہ و مجددیہ و سہروردیہ و امثال آن کہ در کتب و رسائل موجود و بواسطہ
خلفای آن سلسلہ بفضلہ و منہ محفوظ بلحاظ طول رسالہ نیاوردم ہر چند کہ فرط شوق اخذ برکت
از ذکر این سلاسل عالیہ مقتضی تحریر بود ہدایۃ ذکر اصحاب کرام رضی اللہ عنہم بجز مخبر نباید کرد
چہ آنحضرت صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم امت خود را باین امر جلیل تعلیم فرمودہ ازین عالم
تشریف بردہ اند و در واقعات و مشاجرات این بزرگان دین سکوت اولی و انسب ست

از غیر او تعالی لیکن مفید برای قطع علائق و تجرید تام و شکر و فنا از ذات پس آیہ جلیلہ کُلُّ مَنْ عَلَیْهَا فَانٍ وَیَبْقَی وَجْهُ رَبِّکَ ذُو الْجَلَالِ وَالْاِکْرَام ست و طریقہ مراقبہ اش آنست کہ تصور کند نفس خود را کہ ہلاک و خاکستر شدہ و می پراند آنرا ہوا و آسمان بتحقیق پارہ پارہ گردید و ہر شئی باطل شد ترکیب او و ہیئت او و ذات حق سبحانہ و تعالی باقی و موجود ست پس باید کہ باقی ماند مراقب برین تصور تا زمانہ دراز پس بہ تحقیق کہ این تصور فائدہ مبدہد فنائے ذات را و برین قیاس ست این آیہ کریمہ اِنَّ الْمَوْتَ الَّذِیْ تَفِرُّوْنَ مِنْهُ فَاِنَّهٗ مُلَاقِیْکُمْ اَیْنَمَا تَکُوْنُوْا یُدْرِکْکُّمُ الْمَوْتُ وَلَوْ کُنْتُمْ فِیْ بُرُوْجٍ مُّشَیَّدَةٍ پس وقتیکہ ظاہر شود اثر مراقبہ در طالب و مشاہدہ کردہ شود نور او حکم کند مرشد ہادی طالب صادق را بتوحید افعال و آن عبادت ست ازینکہ ہر فعل کہ در عالم ظاہر یعنے دنیا ہویدا گردد از جانب خدا داند نہ از جانب دیگرے و باید دانست کہ شارع علیہ الصلوۃ والسلام رغبت داد امت خود را بدو چیز یکے ذکر و آن عبارت است از تلفظ کردن ذکر الہی ہر دم و دیگرے فکر و مراد از فکر مراقبہ است کہ طریق آن بیان کردہ شدہ و فرمودہ اند بعضے مشائخین این سلسلہ عالیہ کہ تجربہ کردہ ام برای کشف امور آیندہ اینکہ بنشیند طالب صادق در خلوت و غسل کند و بہتر لباس خود را بپوشد و خوشبو بمالد بر بدن و بنشیند بر مصلی و بنہد مصحف شریف را کشادہ بر یمین خود و یک مصحف کشادہ بر یسار خود و یک مصحف کشادہ در پیش خود و یک مصحف کشادہ در پس خود بعد ازان دعا کند بجہد تمام در جناب حق سبحانہ و تعالی اینکہ کشف شود بر من وقائع آیندہ بعد ازان شروع کند در ذکر اسم ذات بغیر بند کردن چشم پس ضرب کند یک بار در مصحف ایمن و یکبار در مصحف ایسر و یک بار در مصحف پیش و یکبار در مصحف پس تا آنکہ بیابد در نفس خود کشایش و نور دوام کند برین عمل تا ہفت روز و مثل آن مع خلوت پس بتحقیق منکشف خواہد شد بر او حال آیندہ یقیناً حضرت خاتم المحدثین فخر المفسرین شاہ ولی اللہ دہلوی قدس اللہ سرہ

در ذات مقدست کسی را رہ نیست ٭ وز عین جلال ہیچکس آگہ نیست ٭ سرمایۂ رہروان کہ
راہش طلبند ٭ جز گفتن لا الہ الا اللہ نیست ٭ پس وقتیکہ ظاہر شود اثر ذکر خفی و مشاہدہ کردہ شود
در طالب صادق نور او حکم کردہ شود بمراقبہ و مراد از مراقبہ اثر شوق و غلبۂ حب ست بطرف خدا
و باز گردانیدن عنان قصد را بطرف فکر حق سبحانہ و تعالی و اختیار کردن خدا را بر ہمہ چیز
و جمع کردن ہمت را بر طلب خدا و یافتن حلاوت در سکوت و نفرت از کلام و متنفر شدن از شغل
بامر دنیا ولیکن مراقبہ پس نزدیک سالکان طریقت بر چند قسم ست و جامع آنہا یک امر ست و آن
آنست کہ تلفظ کند بیک آیہ یا یک کلمہ از زبان و خیال کند در قلب معنی او را و بخوبی تمام بفہمد بعد ازان
تصور کند کہ این مدعا بچہ طور ست و طریقہ تحقیق و ثبوت این بچہ نہج ست بعد ازان جمع کند
خاطر خود را برین وجہ کہ سوائی کدامی خطرہ در دل خطور نکند تا کہ استغراق متحقق شود و غفلت
سوای او تعالی حاصل شود و اصل درین مراقبہ قول آنحضرت صلے اللہ علیہ وسلم ست
احسان آنست کہ عبادت کن خدا را گویا کہ می بینی او را پس اگر نباشی باین طور کہ می بینی
خدا را پس بتحقیق کہ خدا می بیند ترا پس تلفظ کند زبان تو اَللّٰہُ حَاضِرِیْ اَللّٰہُ نَاظِرِیْ اَللّٰہُ مَعِیْ
یا این را در دل خیال کنی بغیر تلفظ بعد ازان تصور کنی حضور او را و نظر او را و ہمراہی او را تصور
کردن جید مستقیم با وجود پاک دانستن او را از جہت و مکان تا آنکہ مستغرق شوی درین تصور
یا تصور کردہ شود وَہُوَ مَعَکُمْ اَیْنَمَا کُنْتُمْ و تصور کند ہمراہی خدا را در حالت ایستادن و نشستن و
بر فرش آرام کردن و در حالت تنہائی و غیر تنہائی و در حالت بیکاری و مشغولی یا تلفظ کند اَیْنَمَا
تُوَلُّوْا فَثَمَّ وَجْہُ اللّٰہِ یا تلفظ کند اَلَمْ یَعْلَمْ بِاَنَّ اللّٰہَ یَرٰی یا نَحْنُ اَقْرَبُ اِلَیْہِ مِنْ حَبْلِ الْوَرِیْدِ یا وَاللّٰہُ
بِکُلِّ شَیْءٍ مُّحِیْطٌ یا اِنَّ مَعِیَ رَبِّیْ سَیَہْدِیْنِ یا ہُوَ الْاَوَّلُ وَالْاٰخِرُ وَالظَّاہِرُ وَالْبَاطِنُ پس این ہمہ
طریقہ کہ مذکور شد ند مراقبات ہستند کہ مفید اند بجہت تعلق قلب بحق سبحانہ و تعالی و انقطاع

اہل نارست انتہی کلامہ العالی وسزاوارست کہ اہل سلوک مجتمع کنند حلقہ را بعد نماز صبح وعصر
وذکر کنند اسم ذات را بر وبروی جماعت کہ در اجتماع فوائد بسیارست کہ در تنہائی نیست
پس وقتیکہ ظاہر شود واز مرید نشان ذکر جلی ومشاہدہ کند مرشد ہادی نور ذکر را حکم کند بذکر خفی
ومراد از ظہور اثر برخاستن شوق در طالب بسوی خدا واطمینان قلب باسم ذات وکم شدن احادیث
نفس واختیار کردن خدا را بر ہر غیر او وکسیکہ مداومت کند بر ذکر اسم ذات در ہر شب وروز چہار ہزار بار
مع شروط مذکورہ واستمرار کند برین طریقہ دو ماہ یا سہ ماہ متواتر پس آنشخص مشاہدہ انوار خواہد نمود
بالضرورۃ بفضل خدا برابرست کہ طالب غبی باشد یا ذکی لیکن ذکر خفی پس بعض از و اسم ذات است
مع اصل صفات وطریقہ او آنست کہ بند کند ہر دو چشم را وضم کند ہر دو شفتین را وبگوید بزبان قلب
اَللّٰہُ سَمِیْعٌ اَللّٰہُ بَصِیْرٌ اَللّٰہُ عَلِیْمٌ گویا کہ خارج میکند آنرا از ناف بطرف سینہ واز سینہ بطرف دماغ
تا عرش بعد از ان بگوید اَللّٰہُ عَلِیْمٌ اَللّٰہُ بَصِیْرٌ اَللّٰہُ سَمِیْعٌ گویا کہ نزول میکند از عرش تا دماغ واز
دماغ تا سینہ واز سینہ تا ناف پس این دورہ واحدہ است بعد از ان بکند این را بار بار وبعضے
سالکان این طریقہ لفظ اَللّٰہُ قَدِیْرٌ را نیز زیاد کردہ اند وبعضے از اقسام ذکر خفی نفی واثبات است
وطریقہ او آنست کہ در ذکر جلی مذکور شد ویا باین طریق کہ ذاکر ہوشیار وبیدار باشد بر نفسہای
خود پس وقتیکہ نفس خارج شود از اندرون بطبیعت خود بدون ارادہ وقصد پس بمجرد خارج
شدن نفس بگوید بزبان قلب لَآ اِلٰہَ ووقتیکہ نفس اندر رود بلا ارادہ وقصد بگوید بزبان قلب
اِلَّا اللّٰہُ واکابر بزرگان این طریقت این ذکر را مسمی کردہ اند بپاس انفاس واین ذکر را اثر عظیم
ست بجہت زوال خطرات نفس ووساوس او کہ عبارت از حکایت نفس ست چنانکہ عارفی
در مدح ذکر پاس انفاس فرمودہ **شعر** اگر تو پاس داری پاس انفاس ٭ بسلطانی رسانند
ازین پاس ٭ **شعر** تا بجاروب لا نروبی راہ ٭ نرسی در مقام اِلَّا اللّٰہ ٭ **رباعی**

چہار زانو و ضرب کند اسم ذات را یکبار بر زانوی یمین دیگر بار بر زانوی یسار و دیگر بار بر قلب
و بعد ازان پیش خود ضرب کند لیکن باید که ضرب رابع سخت تر و بلند تر باشد و بعضی از ذکر نفی
و اثبات ست و آن ذکر کلمہ لا الہ الا اللہ ست و طریقہ اش آنست که بنشیند نشستن صلوۃ
رو بقبلہ و بند کند ہر دو چشم خود را و بگوید لا گویا که خارج میکند این لفظ را از ناف خود بعد ازان
دراز کند تا آنکہ برسد تا منکب ایمن پس بگوید الہ گویا که خارج میکند او را از دماغ بعد ازان ضرب کند
الا اللہ را بر قلب بشدت و قوت و ملاحظہ کند نفی محبوبیۃ یا مقصودیۃ یا وجودیۃ از غیر حق سبحانہ
و تعالی و اثبات کند اینہا را برای حق جل و علا استاذ الاستاذ خاتم المحدثین مولانا شاہ عبد العزیز
نور اللہ مرقدہ چنین افادہ فرمودہ اند که این ملاحظہ و تصور باعتبار مراتب ذاکرین مختلف واقع
شدہ یعنی مبتدی نفی محبوبیۃ را تصور کند و متوسط نفی مقصودیۃ را و منتہی نفی وجودیۃ انتہی
کلامہ الشریف و اگر در دل کسی این خطرہ خطور کند که چہ حکمت است در اشتراط ضربات و
تشدیدات و متعین کردن امکنہ ضرب پس گوییم که بنی آدم مخلوق شدہ بر توجہ کردن بطرف
جہات و گوش داشتن بطرف نغمات و سخن کردن در نفس خود و آمدن خطرات در قلب او
پس پیشوایان طریقت جزاہم اللہ خیر الجزا این طریقہ ایجاد کردند تا که توجہ بغیر نفس خود بند
شود و باز ماند از خطور خطرات و آہستہ آہستہ متوجہ شود بطرف حق جل و علا و انقطاع توجہ
کند از غیر او تعالی مولانا صاحب نور اللہ برہانہ میفرمایند و برین نہج پیشوایان طریقت
جلسات و ہیات از برای اذکار مخصوصہ ایجاد فرمودہ اند بواسطہ مناسبت خفی که مرد
صافی الذہن و عالم علوم حقہ دریافت میکند در بعضی صورت کسر نفس ست و در بعضی جلسہ
خشوع و خضوع ست و در بعضی صورت جمعیت خاطر و دفع وسواس و در بعضی جلسہ نشاط ست و ازین سبب
آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم دست بر پہلو نہادہ ایستادن منع فرمودہ اند که این شکل

متادب شد و باین امور ملکہ حاصل نمود وقت آنرسید کہ مرشد ہادی مرید متادب را امور باطنیہ مثل مراقبہ و اشغال بطریق جیلانیہ یا چشتیہ یا نقشبندیہ و مثل آن در ہر خاندانے کہ مرید متادب منتسب باشد تعلیم کند باید دانست کہ ہمہ امور مذکورہ مبادی و مقدمہ امور باطنیہ واقع شدہ اند بی حصول مبادی مقاصد حاصل نمیشوند اللھم ارزقنا ہذہ المبادی والمقاصد واسلکنا علی ہذا النہج القویم والصراط المستقیم واحشرنا فی زمرۃ الصالحین ہدایہ در ذکر اشغال مشائخ جیلانیہ کہ منسوب اند بطرف شیخ اجل ابی محمد محی الدین عبد القادر جیلانی رضی اللہ عنہ باید دانست کہ اشغال ہر طریقہ علیحدہ اند و فقیر چونکہ در سلسلہ عالیہ قادریہ منخرط ست لہذا درین رسالہ بذکر اشغال این طریقہ اکتفا کردم پس اول کہ تلقین کند مرشد ہادی مرید طالب را ذکر جہر ست و مراد از ذکر جہر غیر افراط ست پس منافات ندارد درمیان این ذکر جہر و درمیان آنکہ منع کرد آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم آنرا و فرمود کہ اعتدال کنید بر نفسہای خود پس بتحقیق کہ شما ندا نمی کنید کر و غائب را شما ندا می کنید سمیع و بصیر را کہ او با شما ہمراہ ست و او را کہ شما ندا می کنید قریب ست با شما از گردن شتر پس بعض از ذکر اسم ذات ست یا بضربہ واحدہ و صفت او آنست کہ بگوید لفظ اللہ را بشد و مد و جہر بقوت قلب و حلق ہر دو بعد ازان درنگ کند چندانکہ نفس ذاکر باز رجوع کند بعد ازان بار بار ہمین طور بکند و یا بدو ضربہ و صفت او آنست کہ بنشیند مثل نشستن نماز و ضرب کند اسم ذات را بر زانوی یمین و بار دیگر بر قلب و این را بار بار بکند بلا فصل و مناسب آنست کہ ضرب قلبی بقوت و شدت باشد تا کہ قلب متاثر شود و پریشانی خاطر و وسواس دل مندفع گردد و یا سہ ضربہ و صفت او آنست کہ بنشیند چہار زانو پس ضرب کند اسم ذات را بر زانوی یمین و دیگر بار بر زانوی یسار بعد ازان بر قلب ضرب کند لیکن باید کہ ضرب ثالث سخت تر و بلند تر باشد و یا بہ چہار ضربہ باشد و صفت او آنست کہ بنشیند

بیخوف شدن وچہار تعلق بزبان دارند کہ آہی دروغ دادن وتہمت زنا کردن بر زن عفیفہ
وقسم دروغ خوردن وجادو کردن وسہ کبائر از شکم تعلق دارند شراب نوشیدن ومال یتیم خوردن
وسود خوردن ودو کبائر تعلق بشرمگاہ دارند زنا ولواطہ کردن ودو گناہ تعلق بدست دارند ناحق
کسی را قتل کردن ودزدی کردن ویک کبیرہ تعلق بپا دارد از صف جہاد گریختن ویک گناہ از
تمام بدن تعلق دارد رنجانیدن والدین را حق سبحانہ وتعالی این حقیر وسائر مسلمین را ازین کبائر محفوظ
دارد آمین یارب العالمین وگناہ صغیرہ سوای کبیرہ ہست وعلما برین نہج صغیرہ را بیان فرمودہ اند کہ
منع آمدہ باشد از و در شرع شریف یا خلاف شرع شریف باشد یا رافع باشد طریقہ را کہ مامور باشد
در دین در این بیان از کجا تا بکجا افتادم پس باید کہ رجوع کنیم در بیانیکہ در پی آن بودیم بعد از حکم
اجتناب از کبائر وندامت از صغائر مرشد ہادی حکم کند مرید را بنا بر استقامت کردن بر ارکان
اسلام از طہارت وصلوۃ وصوم وحج وزکوۃ بر آن ہیت کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم حکم
فرمودہ اند بعد از ان حکم فرماید مرشد ہادی مرید را بنظر کردن در امر معاش از اکل وشرب ولباس
از مال حلال وکلام صدق کردن وصحبت داشتن با نیکان از علما وصلحا ونظر کردن در غیر اینہا
از امر نکاح وحقوق ممالک وحقوق اولاد ومادر وپدر ونظر کردن در معاملات از بیع شری ہبہ
واجارہ وسائر عقود شرعیہ پس باید کہ این ہمہ مشروعات را بر طریقہ سنت بکند بغیر سستی وکجی
بعد از ان مرشد مرید را تاکید کند بر مداومت اذکار در وقت صبح وشام ووقت خواب کہ در
احادیث نبویہ علی صاحبہا الصلوۃ والتحیۃ وارد شدہ اند وتاکید کند بر آراستگی اخلاق مرضیہ
وتخلی از سیرت نامرضیہ وپرہیز کردن از ریا وپندار وحسد وکینہ وغیر اینہا وتاکید کند بر مداومت
قراۃ قرآن مجید وذکر آخرت ولازم گرفتن مجالس علما وصلحا ومداومت ذکر خدا ورسول
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم والتزام مساجد پس وقتیکہ مرید طالب باین امور مذکورہ شرعیہ

واستعانت در رزق و شفاء مریض و غیر اینہا از غیر خدا و توبہ ازین دو امر در آیہ ایاک نعبد
و ایاک نستعین حق جل و علی اشارہ فرمودہ استاد الاستاد خاتم المحدثین مولانا شاہ عبد العزیز
قدس سرہ چنین استفادہ فرمودہ اند کہ مدد خواستن در روزی و شفاء مریض از اہل قبور در زمانہ
ما شائع شدہ ست یعنی شرک درین زمانہ بسیار رائج شدہ و بعضے از کبائر دشنام دادن
رسول صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم و قرآن و ملائکہ ہست و انکار کردن اینہا را و استہزا کردن از اینہا
و انکار کردن از ضروریات دین مولانا صاحب نور اللہ مرقدہ میفرمایند کہ ضروریات دین آنچیز
ہستند کہ از قرآن و حدیث و اجماع ثابت شدہ اند و بعضے از کبائر قتل نفس بغیر حق ست و قتل
اولاد خود را و قتل انسان نفس خود را و زنا و لواطہ و نوشیدن مسکر و دزدی و غصب و سرقہ در مال
غنیمت و ترک نماز و زکوۃ و روزہ و حج و گواہی دروغ دادن و قسم خوردن دروغ و تہمت زدن عفیفہ
و خوردن مال یتیم و رنجانیدن مادر و پدر را و قطع رحم و در وزن کمی کردن و سود خوردن و فرار از جہاد و تہمت
کردن بر رسول خدا صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم و رشوت خوردن و نکاح محارم کردن و جنگ انداختن
در میان مرد و زن و روبروی حاکم نمامی کردن تا کہ حاکم او را بقتل رساند یا مال او را غارت کند
و ترک ہجرت از دار الحرب و از کفار دوستی داشتن و قمار بازی کردن و سحر کردن و استاد الاستاد
خاتم المحدثین مرشد البریہ صاحب تحفہ اثنا عشریہ چنین افادہ فرمودہ اند کہ حضرت ابن عباس
رضی اللہ عنہما فرمودند کہ کبائر قریب ہفتاد ہستند و سعید بن جبیر فرمودند کہ قریب ہفتصد ہستند
و انسب آنست کہ کبائر را ضبط و قیاس باید کرد بر مفاسد منصوصہ اگر اقل باشد از مفاسد منصوصہ
صغیرہ ست و اگر نہ کبیرہ این خلاصہ تقریر اعز الدین بن سلام ست و شیخ ابو طالب مکی رحمہ اللہ
فرمودند کہ من کبائر احادیث را جمع کردم ہفتدہ کبائر یافتم چہار کبائر تعلق بقلب دارند شرک بخدا
و مستحکم شدن بر گناہ و نیست داشتن بر استحکام آن و از رحمت الہی نا امید شدن و از قہر الہی

کمال خود کہ آنجیواۃ ست و قدرت و ارادہ و غیر آنہا کہ وصف کردہ ست او تعالی ذات پاک
خود را بانہا در کتاب مجید و ثابت شدہ اند ان اوصاف از مخبر صادق صلے اللہ علیہ و
آلہ وسلم و از صحابہ کبار و تابعین ابرار رضوان اللہ علیہم و پاک ست خدا از بوی نقص و
جسمیۃ و تحیز و عرضیۃ و جہت و الوان و اشکال و غیر آن و لیکن آنچیزہا کہ وارد شدہ اند در قرآن
عظیم از استوا بر عرش و اثبات ید و وجہ و ساق پس ایمان آورد بانہا و تفویض کند تفصیل و
کیفیت آنرا بسوی علم حق جل و علا و بعد اثبات وحدانیت خدا و صفات او اثبات نبوت انبیا
علیہ السلام ست عموماً و اثبات نبوت سیدنا و شفیعنا و ہادینا و مولانا محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ
وسلم خصوصاً و واجب شدن پیروی او صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم در ہر باب از امر و نہی و تصدیق
آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم در ہر باب کہ خبر دادہ است از صفات حق تعالی و از حشر جسمانی
و جنت و دوزخ و حساب عباد روز جزا و رویت حق تعالی در جنت و عذاب قبر و سوال منکر
و نکیر در قبر و غیر آنہا کہ ثابت شدہ ست از آنحضرت صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم و صحیح شدہ است روایت
از و صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم و بعد تصحیح عقائد حقہ حکم کند مرشد مرید را از اجتناب گناہ کبائر
و ندامت از گناہ صغائر و در گناہ کبیرہ اختلاف بسیار ست و حق آنست کہ گناہ کبیرہ گناہیست
کہ وعیدہ کردہ شدہ بر و بنار و عذاب شدید در قرآن و حدیث صحیح آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم
یا نام نہادہ شود مرتکب او کافر کقولہ علیہ السلام مَنْ تَرَکَ الصَّلٰوۃَ عَمْدًا فَقَدْ کَفَرَ کسیکہ ترک نماز
کند قصداً بتحقیق کہ او کافر ست و قولہ علیہ السلام فَرْقٌ بَیْنَنَا وَبَیْنَ الْمُشْرِکِیْنَ الصَّلٰوۃُ فَمَنْ تَرَکَہَا
فَقَدْ کَفَرَ فرق در میان مسلم و کافر نماز ست پس کسیکہ ترک کرد آنرا پس بتحقیق کافر شد یا
مشروع کردہ شود بر مرتکب او حد مانند زنا و سرقہ و قطع طریق و شرب خمر یا باشد برابر
یا زیادہ شر از مذکورات بحکم مباہۃ عقل پس بعضے از کبائر شرک بخدا ست در عبادت

کتاب نزد او نوشتہ ولایت بود قلعہ دار مذکور از ایشان گفت کہ شما سید تحقیقی ہستید و نسب شما
محقق ست و از آن وقت تعظیم و تکریم ایشان بسیار می نمود و نیز دلیل بر صحیح نسبی اجداد فقیر کہ سادات
صحیح النسب اند و کسی را مجال انکار نیست آنست کہ حضرت سید جہانگیر اشرف قدس سرہ در مکتوبات
خود کہ نسب سادات ہندوستان تحقیق و تنقیح کردہ اند نوشتہ اند کہ سادات کڑا در حسینی بودن
و در طہارت نسب شان سخنی نیست و ہمچنین در لطائف اشرفی موجود ست ہر کہ را تحقیق ہمین معنی منظور
باشد ہر دو کتاب را معائنہ نماید و بر صحیح نسبی اجداد فقیر پی برد ذلک فضل اللہ یؤتیہ من یشاء واللہ
ذو الفضل العظیم و جد امجد حقیر یعنی حضرت شاہ سید احمد صاحب قدس سرہ العزیز کہ از آنجناب
تا حقیر دہ پشت در میانست باجازت قطب ربانی محبوب سبحانی حضرت غوث الاعظم عبد القادر
جیلانی رضی اللہ عنہ کہ در عالم رویا بشارت شدہ بود یک شخص را کہ بعد اسلام مسمی بعبد النبی
شدند از باشندگان موضع احمد آباد کہ از نام نامی جد امجدم مسمی شدہ و عرف بتار است
حلیہ اسلام پوشانیدند و قبل ازین موضع مذکور مملو بود از کفر و نام و نشان اسلام پیدا نہ بود
و از بدو طلوع نیر اسلام اہالی آن موضع کہ ہمہ ہا اولاد عبد النبی موصوف اند تا ایندم
بخاندان فقیر بیعت می کنند و از عجائب قدرت الٰہی آنست کہ ہمہ اہالی و ساکنان این موضع
اولاد عبد النبی موصوف اند کہ حق سبحانہ و تعالی بسبب برکت اسلام چنان برکت در اولاد ایشان
عطا فرمود کہ صدہا مردم از ابتدای اسلام تا الآن زیر زمین مدفون اند و صدہا از ذکور و اناث
حی و قائم اند حق جل و علی از فضل عمیم خود اولاد پسری حقیر و اولاد ایشان را تا قیام قیامت
قائم دارد آمین یا رب العباد **ہدایت** برای تربیت مرید چند درجہ است پس اگر کسی رغبت
کند بروش طریق خدا مرشد حکم کند او را اولا بصحیح کردن عقائد حقہ اہل سنت و جماعت
موافق سلف صالحین کہ آن اثبات وحدانیت ست چنانکہ او تعالی متصف ست بجمیع صفات

مختلف واقع شدہ چنانکہ سابق اشارہ کردہ شد و مقصود واحد ست یعنی داخل شدن در سلسلہ
مثل قادریہ و چشتیہ و نقشبندیہ و غیر آن و توبہ کردن بہ دست مرشدی کہ سلسلہ او تا آنحضرت
صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم منتہی شدہ باشد از جملہ معاصی و عہد بستن بر رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ
وسلم بواسطہ مرشدان طریقت قدس اللہ اسرارہم بہر طوریکہ باشد پس اعتبار معنون و مقصود راست
نہ عنوان را چہ عنوان صفیر محض اند مودی بطرف معنون و مقصود فائدہ بتقریب مقام طبیعیم
مقتضی آنشد کہ شمۂ از احوال اجداد کرام خود قدس اللہ اسرارہم بیان باید نمود و تفصیل آن بفضل اللہ
و منہ اگر اسباب مہیا و موانع دفع خواہند شد در رسالہ انساب کہ از مدت دراز آرزوی تحریر
آن دارم و باید دید کہ تا کی بظہور آید خواہم نوشت باید دانست کہ جد اعلی حقیر حضرت سید قطب الدین
مشہدی قدس سرہ بکدامی باعث از مشہد مقدس مع دو صاحبزادہ یعنی سید ابو الخیر
مشہدی و سید شاہ مشہدی بہندوستان تشریف ارزانی فرمودہ این مرزبوم را از قدوم
میمنت لزوم خود مفخر و ممتاز کردند و در شہر کڑا کہ الحال وطن فقیر ست توطن اختیار فرمودند
من بعد سید ابو الخیر مشہدی قدس سرہ کہ این حقیر و دیگر عزیز و اقارب از اولاد آن سید
عالیشان ہستند در ہمین شہر یعنی کڑا ماندند و سید شاہ برادر آنجناب بکدامی سبب
بقصبہ نگراؤن تشریف بردہ طرح اقامت انداختند سادات آنجا از اولاد اوشان ہستند
و مؤید اینمقال آنست کہ از مغلے کہ در عہد شاہ عالم بادشاہ بعہدہ قلعہ داری قلعہ الہ آباد
مامور بود از مولوی محمد باقر صاحب مرحوم کہ از برادری حقیر بودند گفتگوی در نسب بمیان آمد
ایشان اظہار کردند کہ من از اولاد سید قطب الدین مشہدی قدس سرہ ہستم قلعہ دار مذکور
این سخن شنیدہ از مجلس برخاستہ کتابی آورد و ایشانرا معاینہ کنانید کہ دران نوشتہ بود
کہ سید قطب الدین مشہدی از مشہد مقدس مع دو پسر روانہ ہندوستان گردید و آن

بواسطۂ نائبان او کہ درین سلسلہ عالیہ اند باین امر کہ دلیری نکنم حتی الوسع والطاقت بر جملہ
نواہی آیندہ مثل زنا و شرب خمر و غیبت و دروغ و غیرہ و استقامت کنم بر جملہ اوامر مثل صوم
و صلوۃ و زکوۃ و غیرہ و حقوق ہمہ ذی حق کہ بر ذمہ من ست مثل حق والدین و اولاد صغیرہ
و کبیرہ و زن مملوکہ و ہمسایہ و غیر آن مثل حقوق عزیز و اقربای قریب یا بعید فقیر و مسکین و
اہل شہر و امثال آن ادا خواہم کرد و بعد از فراغ این عہد مرشد حکم کند از مرید کہ دو رکعت نفل
در ہر رکعت یک بار سورۂ حمد و یازدہ بار سورۂ اخلاص بخواند بعد فراغت دوگانہ نفل باز مرشد ہادی
دست راست مرید بدست راست خود بطرز معہود بگیرد بجہت مزید تاکید نصائح لائقہ حسب حال
و موافق سن مرید عہد گیرد از اجتناب از نواہی خدا و رغبت بر اوامر خدا و مستقیم بودن یعنی مداومت
بر بیعت یعنی عہد کہ با رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بواسطۂ نائبان او کردہ است و بگوید
کہ بگو از صدق دل و بر غبت تمام بلا اکراہ و اجبار در سلسلہ عالیہ قادریہ کہ منسوب ست بطرف
حضرت غوث الاعظم محبوب سبحانی حضرت عبد القادر جیلانی رضی اللہ عنہ و حشرنا اللہ فی زمرتہ
یوم الجزا داخل شدم الہی برکت و بشارت این سلسلہ عالیہ عطا فرما و شفاعت بزرگان و اولیاء اللہ
این سلسلہ عالیہ بروز قیامت بما روزی گردان و محشور کن مرا در زمرہ صالحین این سلسلہ عالیہ
بروز قیامت آمین یا رب العالمین و نیز مرشد ہادی از مرید تائب بگوید کہ بگو توبہ کردم بر دست
رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بواسطہ نائبان او کہ درین سلسلہ عالیہ واقع اند الہی توبہ مرا
قبول کن و گواہ گردانیدم بہ توبہ خود رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و خلفاء آنحضرت صلی اللہ
علیہ و آلہ وسلم را الہی مستقیم کن مرا برین توبہ سلامتی دہ مرا برین توبہ برحمت خود یا
ارحم الراحمین و بعد از فراغت بیعت مرشد دعا کند برای خود و مرید و حاضران مجلس و مرشد
ہادی مرید تائب را بگوید کہ دعا کن برای خود و مرشد و حاضران مجلس الغرض طریقہ بیعت گرفتن

کہ در آیت واقع ست ایمان مراد باشد چراکہ خطاب باہل ایمان ست چنانچہ لفظ یَا اَیُّہَا الَّذِیْنَ
اٰمَنُوْا بران دال ست و عمل صالح ہم مراد نمی تواند شد کہ آن در لفظ تقوی داخل ست چراکہ
تقوی عبارتست از امتثال اوامر و اجتناب نواہی و مقتضی معطوف ست کہ مغائر معطوف
علیہ واقع میشود و جہاد ہم از لفظ وسیلہ مراد نمی تواند شد بدلیل مذکور یعنی در تقوی داخل ست
پس متعین شد کہ مراد از وسیلہ ارادت و بیعت مرشد باشد و بعد از بیعت مراد از وسیلہ
مجاہدہ و ریاضت ذکر یا فکر ست تا فلاح حاصل شود کہ عبارتست از واصل شدن بذات
پاک حق سبحانہ و تعالی کہ مقصود اصلی و مطالب اقصی ست بتبصرہ و در خاندان فقیر کہ
سلسلہ عالیہ قادریہ ہست و از اجداد کرام قدس اللہ اسرارہم تا این دم یعنی تحریر رسالہ
جاریست و انشاء اللہ تعالی و بفضلہ العمیم تا قیام قیامت جاری و باقی خواہد ماند طریقہ بیعت
برین نہج ست کہ اولاً مرشد و مرید با طہارت تمام و با وضو و اگر مرید غسل ہم نماید و لباس
جدید یا کہنہ غسیل پوشد بہتر ست ہر دو بطرف قبلہ بتوجہ قلب و نیت خالص با طمینان
تمام بر مصلی بنشینند و بعد ازان مرشد مرید را بگوید کہ صد بار اَسْتَغْفِرُ اللّٰہَ رَبِّیْ مِنْ کُلِّ ذَنْبٍ
وَّاَتُوْبُ اِلَیْہِ بخواند بعد ازان صد بار سبحان اللہ و بعد ازان صد بار الحمد للہ و بعد ازان صد بار
اللہ اکبر و بعد ازان صد بار درود بر آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بعد ازان ہفتاد بار لا فتی
الا علی لا سیف الا ذوالفقار بعد فراغ این کلمات طیبات مرشد دست راست مرید در دست
راست خود بنہجیکہ بالا گذشت بگیرد و بگوید از مرید کہ بگو از صدق دل کہ توبہ کردم از جملہ گناہان
گذشتہ صغیرہ و کبیرہ ظاہر و مخفی و توبہ کردم از جملہ ادیان باطلہ و ایمان آوردم بخدا و انچہ
از نزد او آمدہ است و رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و انچہ از نزد او آمدہ ست و کلمہ شہادتین
وَاٰمَنْتُ باللہ تا آخر تعلیم کند و مرشد بگوید از مرید کہ بگو عہد کردم از رسول خدا صلی اللہ علیہ وسلم

بدست راست بگیرد و بیعت کند و بعد فراغت بیعت مرشد این دو آیہ بخواند یا ایہا الذین آمنوا
اتقوا اللہ وابتغوا الیہ الوسیلۃ وجاہدوا فی سبیلہ لعلکم تفلحون ان الذین یبایعونک
انما یبایعون اللہ ید اللہ فوق ایدیہم فمن نکث فانما ینکث علی نفسہ ومن اوفی بما عاہد علیہ
اللہ فسیؤتیہ اجرا عظیما ترجمہ ای کسانیکہ ایمان آوردید بترسید از خدا و تجسس کنید بطرف
خدا وسیلہ را و جہاد کنید در راہ خدا تا کہ شما رستگاری یابید بتحقیق آن کسانیکہ بیعت
میکنند ترا ای محمد صلے اللہ علیہ وآلہ وسلم بیعت نمیکنند مگر از خدا دست خدا بر دست ایشانست
پس کسیکہ شکست این بیعت را پس شکست نمیکند مگر بر نفس خود یعنی وبال او بر دست
و کسیکہ وفا کرد عہد را کہ از خدا کردہ است پس عنقریب حق تعالی او را اجر عظیم عنایت خواہد کرد
بعد ازان دعا کند مرشد برای خود و برای مرید و حاضرین مجلس کہ محل اجابت دعاست
و مرید نیز دعا کند برای خود و حاضرین مجلس پس بگوید مرشد بارک اللہ لنا ولکم ونفعنا
وایاکم و در انتباہ مذکورست کہ شیخ کف دست راست را بر کف دست راست طالب
نہد و ہر یکی با بہام و اصابع کف دیگر را قبض کند و بعد قرات سورہ فاتحہ و آیات از قرآن
عظیم طالب گوید اللہم انی اشہدک واشہد ملائکتک وانبیائک واولیائک انی قبلتہ
شیخا فی اللہ وداعیا ومرشدا و شیخ گوید اللہم انی اشہدک واشہد ملائکتک وانبیائک و
اولیائک انی قبلتہ ولدا فی اللہ بعد ازان دعا کند و بانچہ ضروری داند وصیت نماید انتہی
عبارتہ بلفظہ بتصرف در آیت اول مراد از وسیلہ بیعت مرشدست خاتم المحدثین مولانا شاہ
عبد العزیز قدس سرہ میفرمایند کہ بندہ از مرید جد امجد خود حضرت شاہ عبد الرحیم قدس سرہ
شنید کہ یکی از عالم ہمعصر جدم در سنت یا بدعت شدن بیعت با وشان گفتگو نمود جد امجدم
مشروعیت بیعت استدلال ازین آیہ کردند و فرمودند کہ این ممکن نیست کہ از لفظ وسیلہ

اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ نَحْمَدُہٗ وَنَسْتَعِیْنُہٗ وَنَسْتَغْفِرُہٗ وَنَعُوْذُ بِاللّٰہِ مِنْ شُرُوْرِ اَنْفُسِنَا وَمِنْ سَیِّئَاتِ اَعْمَالِنَا مَنْ یَّھْدِہِ اللّٰہُ
فَلَا مُضِلَّ لَہٗ وَمَنْ یُّضْلِلْہُ فَلَا ھَادِیَ لَہٗ وَاَشْھَدُ اَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُہٗ وَرَسُوْلُہٗ صَلَّی اللّٰہُ
عَلَیْہِ وَاٰلِہٖ وَصَحْبِہٖ وَبَارَکَ وَسَلَّمَ بعد ازان مرشد مرید را ایمان اجمالی تلقین کند بگوید کہ بگو ایمان آوردم
بخدا و بآن چیز کہ آمدہ ہست از نزد خدا و ایمان آوردم برسول خدا و بان چیز کہ آمدہ ہست از نزد رسول خدا
صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و بیزاری میکنم از جمیع ادیان و جملہ گناہان و اسلام آوردم حالا و میگویم
اَشْھَدُ اَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاَشْھَدُ اَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُہٗ وَرَسُوْلُہٗ بعد ازان مرشد گوید از مرید بگو بیعت کردم
رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را بواسطہ نائبان او بر پنج شہادت اَنْ لَّا اِلٰہَ اِلَّا اللّٰہُ وَاَنَّ مُحَمَّدًا رَّسُوْلُ اللّٰہِ
وَاِقَامِ الصَّلٰوۃِ وَاِیْتَاءِ الزَّکٰوۃِ وَصَوْمِ رَمَضَانَ وَحَجِّ الْبَیْتِ اِنِ اسْتَطَعْتَ اِلَیْہِ سَبِیْلًا بعد ازان مرشد
گوید بگو بیعت کردم رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم را بواسطہ نائبان او بر آنکہ شریک نگردانم بخدا عزوجل
احدی را و دزدی و قتل نفس نکنم و تہمت بر کسی نہ بندم و نافرمانی خدا در امر معروف و نہی منکر نکنم و دیگر
نصائح را کہ مناسب حال باشد و تعلیم مرید نماید و مضائقہ نیست اگر مرشد بگوید از مرید کہ بگو اختیار کردم
طریقہ عالیہ قادریہ را مثلاً کہ منسوب ست بطرف غوث الاعظم حضرت عبد القادر جیلانی قدس سرہ
العزیز و از صدق دل داخل شدم درین سلسلہ خداوندا روزی مرا فتوح و برکت آن سلسلہ و محشور گردان
مرا در زمرۂ اولیاء آن سلسلہ برحمت خود یا ارحم الراحمین ہدایہ و در ہیئت بیعت اختلاف ست جمہور
حضرات صوفیہ صافیہ دیار مغرب حشرنا اللہ معہم یوم الجزا ہیئت بیعت ایشان اینست کہ مرشد گفدست
راست خود را بر گفدست راست طالب نہد و ہر یکی با بہام و اصابع کف دیگر را قبض کند و بہمین ہیئت
اشارہ واقع شدہ در آیہ یداللہ فوق ایدیہم الآیہ و در خاندان حقیر نیز کہ از اجداد کرام قدس اللہ اسرارہم طریقہ
بیعت سلسلہ عالیہ قادریہ تا این دم جاریست و انشاء اللہ تعالی تا قیام قیامت جاری خواہد ماند ہمین
ہیئت ست و اگر مرید زن باشد مرشد بیک طرف ثوب بدست راست خود بگیرد و زن طرف دیگر را

داخل گرداند و از آتش طلب باطن او سوزان و از درد محبت سلسلہ بیقرار تحقیق آمدہ است در حدیث
کہ آوردہ بودند طفلی نابالغ را نزد آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم تا بیعت بگیرند آنحضرت صلی اللہ
علیہ وآلہ وسلم از و پس مسح کرد آنسرور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم سر او را و دعای برکت کرد برای او
و بیعت نگرفت و استاذ الاستاذ خاتم المحدثین مولانا شاہ عبد العزیز قدس سرہ چنین افادہ
فرمودہ اند کہ بلوغ و عقل شرط ست در بیعت چہ نابالغ و مجنون مکلف بر ایمان نیست ثبوت بر تقوے
و اجتہاد در طاعت در حق او چہ مذکور ست یعنے نابالغ و مجنون مکلف بہ ایمان کہ اصل دین ست
نیست بیعت گرفتن کہ فرع ست از و چہ رسد ہدایہ مخفی نماند کہ بیعت مشروعہ متوارثہ
در میان حضرات صوفیہ صافیہ حشرنا اللہ معہم بر سہ وجہ بود اول بیعت توبہ از معاصے
دوم بیعت تبرک یعنے داخل شدن در سلسلہ صالحین برای برکت مثل داخل شدن در
سلسلۂ اسناد حدیث بلحاظ آنکہ در آن سلسلہ برکت ست و سوم بیعت تاکید عزیمت بر تجرد
برای خدا و ترک چیزیکہ منع کردہ شدہ از و ظاہراً و باطناً و تعلق قلب بخدا و این بیعت اصل ست
و ہر دو بیعت اول یعنی بیعت توبہ و بیعت دخول سلسلہ پس وفای عہد بران میسر میشود
بترک کبائر و عدم اصرار بر صغائر و چنگ زدن بطاعات واجبات و سنن و عہد شکنی
عبارتست از خلل دران یعنی مرتکب شدن بکبائر و اصرار بر صغائر و بر طاعات واجبات
و سنن مستعد نہ بودن و تکرار بیعت ہر چند کہ از رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و حضرات
صوفیہ صافیہ قدس اللہ اسرارہم ماثور ست لیکن بلا عذر و بی وجہ از یک مرشد یا بمرشد دیگر بر ضای
مرشد اول یا بعد موت او یا غیبوبۃ منقطعۂ او پس مشابہ لہو و لعب ست و برکت بیعت را
می رباید و مشائخان کبار بسبب ہر دم خیالی شدن آنشخص برو التفات نمی کنند از تہ دل ہدایہ
الفاظ ماثورہ از سلف وقت بیعت گرفتن مرشد اینست کہ اول مرشد خطبہ مسنونہ بخواند یعنے

نور باطن را میگوید حقیر سراپا تقصیر محرر این رسالہ کہ درین جزو زمان کہ بسیار بعید شدہ
از زمانۂ رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و خیریت کہ در حدیث وارد ست باقی نماندہ
وجہل و طغیان آشکارا گردیدہ اگر این شروط مذکورہ در مرشد ماخوذ کردہ شود اکثر سلاسل
برہم خواہند رفت و رسم بیعت مسنونہ اندراس خواہد یافت چہ اینچنین کس متحلی باین اوصاف
کم یاب بلکہ حکم کبریت احمر دارد پس درین صورت امر بیعت مشروعہ معطل و بیکار خواہد شد
و در شرع شریف تاکید ست بجاری کردن سنت سنیۂ آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم
لامحالہ این شروط مضر خواہد شد نہ مفید البتہ اگر در زمانۂ قدیم این شروط اخذ کردہ شود مضائقہ
ندارد چہ بسبب قرب زمانہ و عدم فساد آن چنین کسان بسیار بودند و از برکت صحبت
ایشان غیر ایشان ہم متحلی باین شروط می شدند و بسبب ایشان این سلاسل باقی ماند
پس بلحاظ فساد زمانہ و بعد آن از زمانۂ رسول خدا صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و کم مہیا شدن
چنین اشخاص و باقی ماندن این سلاسل نزد حقیر انسب آنست کہ مرشد یعنی صاحب سلسلہ
مستقیم باشد بر صوم و صلوۃ و ظاہرا متبع سنت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم باشد و تارک
بدعت و پرہیز کنندہ از کبائر و غیر اصرار کنندہ بر صغائر و اگر عالم باشد اولی و انسب ست و الا
عالم بودن بہمان قیود و شروط ضرور نیست چہ امر بیعت مشروعہ تمام میشود بدون آن چرا کہ
بیعت عبارت ست از توبہ کردن از جرائم سابقہ و اقدام نکردن بر گناہان آیندہ و داخل کردن
خود را در سلسلۂ نیک و نصیحت کردن مرشد او را از اقدام بمعاصی و آن حاصل ست
بدون علم کما لا یخفی علی الفطن البصیر البتہ علم مسائل ضروریہ مثل مسائل صوم و صلوۃ و حج و زکوۃ
و غیر آن داشتہ باشد و باید کہ بیعت کنندہ یعنی مرید بالغ و عاقل باشد و راغب بود در دین
و از جرائم خود نادم باشد و قصد مصمم دارد کہ از گناہان سابقہ توبہ کند و خود را در سلسلہ نیک

واصل

ضرورست بر هر مرد مسلم و زن مسلمه که بیعت کند بخاندانی بطرز مسنون و خود را بسلسله از سلاسل
اولیاء الله منتسب گرداند مثل سلسله عالیه قادریه و چشتیه چه فائدهٔ بیعت مشروعه بسیارست
مثل اداشدن سنت آنحضرت صلی الله علیه وآله وسلم که این فائده اجل ترین فوائدست
و مثل محوشدن گناهان سابقه کبیره و صغیره و مثل جسارت نکردن برگناهان بسبب متنبه شدن
بر عهدی که با خدا بسته است و مثل داخل شدن در بشارت که در آن خاندان است
و مثل امید داشتن شفاعت بزرگان و ائمه ان سلاسل را بروز جزا و مثل متوجه شدن ارواح
طیبه آن بزرگان بوقت نزع و غیر آن هدایة سر و لم بر مشروعیت بیعت مشروعه آنست که عادت
حق سبحانه و تعالی جاریست بر آنکه امور مخفیه را که در نفس پوشیده اند با فعال و
اقوال ظاهر میکند و این افعال و اقوال ظاهره قائم مقام امور مخفیه باطنیه میشوند چنانچه
تصدیق بخدا و رسول او صلی الله علیه وآله وسلم و تصدیق بروز آخرت امر خفی ست
اقرار بلسان قائم مقام او شد همچنان توبه و قصد کردن بر ترک گناهان و چنگ زدن
بحبل متین تقوی امر مخفی باطنی ست قائم کرده شد بیعت مشروعه مقام آن تا اظهار
آن امر مخفی شود کذا فی القول الجمیل هدایة باید که بیعت گیرنده یعنی مرشد عاقل
و بالغ باشد و متبع سنت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم ظاهراً و باطناً و تارک
بدعت و مستقیم بر صوم و صلوة و پرهیز کننده از کبائر و غیر اصرار کننده بر صغائر و در بعضی
رسائل مسطورست که شرط مرشد آنست که عالم باشد بعلم تفسیر و حدیث و اصول فقه یا مجالس
علما بوده باشد بمدت طویله و از ایشان اخذ مسائل حلال و حرام نموده باشد و زاهد باشد
در دنیا و راغب باشد بآخرت و دوام کننده باشد بطاعات موکده و مجالس شده باشد
مشائخ کبار را مدت مدیده و اخذ ادب کرده باشد از ایشان و گرفته باشد از ایشان

صوفیہ صافیہ حشرنا اللہ معہم بعد اندراس رسم بیعت بسبب جاری کردن این رسم
مصداق حدیث مرفوع شدند کسیکہ سنت مردہ را زندہ کند آنکس را اجر آن عطا
خواہد شد و اجر آنکس ہم عطا خواہد شد کہ آنرا اختیار کند و روش خود گرداند فائدہ طرق
حضرات صوفیہ صافیہ حشرنا اللہ معہم در باب بیعت مختلف واقع شدہ تفصیل این اجمال آنکہ
در زمانۂ قدیم طریقہ بصحبت و تعلیم و تادیب باداب تہذیب نفس بودہ است نہ بخرقہ و بیعت
در زمانہ سید الطائفہ حضرت جنید بغدادی رضی اللہ عنہ رسم خرقہ ظاہر شد بعد ازان رسم بیعت
پیدا گشت و سر در اختلاف عنوان آن بود کہ بیان کردم فتذکر و ارتباط سلسلہ ہمہ این امور
متحقق ست و اختلاف صور در ارتباط ضرر نمیکند و خرقہ و بیعت را اصلی ہست در شرع شریف اما
خرقہ پس اصلش الباس آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ست عمامہ را بعبد الرحمن بن عوف در
وقتیکہ امیر لشکر گردانید آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم او را لیکن بیعت پس مشہور و متواتر
ست از آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و مفید علم یقینی ست کسی را محل تکرار نیست کما لا یخفی
و بالجملہ رسم قدیم حضرات صوفیہ صافیہ ہست کہ یاران خود را خرقہ می پوشانیدند از کلاہ و عمامہ و قمیص
و قبا و چادر و ہر چہ میسر میشد ہدایۃ مخفی نماند بر طالب صادق کہ بیعت سنت ست واجب
نیست چرا کہ مردمان بیعت میکردند از آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم و تقرب می جستند بسبب
آن بطرف رب الارباب و کدامی دلیل قائم نشدہ کہ تارک آن گنہگار باشد و انکار نکردہ کدامی
از ائمہ بر تارک آن پس اجماع منعقد شد بر آنکہ بیعت واجب نیست و اگر واجب بودی تارک آن
گنہگار بودی و آن منقول نیست از ائمہ دین کذا فی القول الجمیل میگوید حقیر سراپا تقصیر محرر این رسالہ
کہ درین جزو زمان بسبب شائع شدن فسق و فجور و بعید شدن زمانہ از زمانۂ احمد مختار صلعم
و تکاہل طبع از عبادات و میل آن بر مذہب اہل بدع و طغیان و ہویدا شدن آثار قیامت کبری

علیہ وآلہ وسلم بطریق عبادت واہتمام نہ بر سبیل عادت ثابت شدہ در سنت بودن
آن فعل شک وشبہہ نہ ماند اگرچہ در زمانہ آنسرور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم بیعت از امور
شتی بود وحالیا منحصر ست در بیعت توبہ وبیعت انتساب بجا ند انے ہکذا
فی القول الجمیل فی بیان سواء السبیل تصنیف محدث دہلوی شاہ ولی اللہ
قدس سرہ وبیعت اسلام متروک بود در زماہ خلفاء راشدین بسبب داخل شدن مردمان در
زمانۂ ایشان بغلبۂ سیف نہ بتالیف قلوب واظہار برہان ودر زمانہ غیر ایشان مثل مروانیہ
وعباسیہ پس بسبب بودن اکثر ایشان ظالم وفاسق براقامت سنن دین کوشش بلیغ
نمیکردند وبیعت جنگ زدن بحبل متین تقوی نیز متروک بود لیکن در زمانۂ خلفاء راشدین
پس بسبب کثرت صحابہ کرام رضی اللہ عنہم ومنور بودن قلب ایشان ببرکت صحبت نبی
صلعم واخذ ادب از آنحضرت صلی اللہ علیہ وسلم پس محتاج نہ بودند بطرف بیعت خلفاء رضی اللہ
عنہم ودر زمانۂ غیر ایشان پس بسبب گمان کردن مردمان وحاکم وقت بر بیعت کنندگان کہ
این بیعت خلافت ست چہ در آن زمان معمول آن بود کہ از حاکم یعنے خلیفہ وقت مردمان
بیعت تبعیت میکردند پس فتنہ وفساد عظیم بر میخاست لہذا بیعت تمسک متروک بود
وبودند صوفیان آنزمان کہ قائم میکردند خرقہ را مقام بیعت یعنے حضرات صوفیہ صافیہ
آنزمان رحمہم اللہ بلحاظ این تہمت بجای بیعت خرقہ می پوشانیدند طالب را بعد ازان وہگاہیکہ
معدوم شد بیعت خلافت در ملوک وسلاطین واین اتہام موقوف شد پس حضرات
صوفیہ صافیہ کثرہم اللہ تعالی فرصت وقت غنیمت دانستہ جنگ زدند بطریقہ مسنونہ
بیعت کہ سنت آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم بود وجاری کردند وقائم داشتند آنرا
بحالہا خاتم المحدثین مولانا شاہ عبد العزیز دہلوی چنین افادہ فرمودہ اند کہ حضرات

برای استفادہ فیض از خاندانی پس اگر اشغال و اذکار و مراتب اخلاص آن بزرگان
چندی بجا آورد و فائدہ نیافت از صدق طلب سست نشود بل اگر مرضی
مرشد باشد رجوع بخاندان دیگر نماید چہ نارضامندی مرشد سم قاتل ست
در حق مرید و باز بیعت برای اخذ استفادہ بدست مرشد ثانی کند و از
مرشد اول انکار نکند قسمت او آنجا نہ بود پس تکرار این بیعت درست ست
چہارم بیعت جہاد کہ عبارتست از جہاد کردن در معرکہ کفار براہ خدا بغیر طمع ملک و مال
پنجم بیعت ہجرت کہ عبارتست از بدر رفتن از ملک کفار یعنی دار الحرب ششم بیعت خلافت
کہ عبارتست از خلیفہ گردانیدن ہفتم بیعت اسلام کہ عبارتست از ایمان آوردن
بوحدانیت خدا و رسالت رسول خدا صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم ہشتم بیعت تقوی کہ عبارتست
از چنگ زدن بر تقوی و احتراز از معاصی نہم بیعت توثیق بر جہاد کہ عبارتست بر مستقیم بودن
بر معرکۂ کفار و در احادیث مشہورہ منقول ست کہ صحابۂ کرام رضی اللہ عنہم بیعت میکردند
از آنحضرت صلے اللہ علیہ و آلہ وسلم گاہے بر ہجرت و جہاد و گاہی بر اقامت ارکان
اسلام یعنے صوم و صلوۃ و حج و زکوۃ و گاہی بر ثابت بودن در معرکۂ کفار چنانچہ
بیعت الرضوان از آن قبیل ست و گاہی بر چنگ زدن بر سنت نبوی علیہ السلام
و ترک بدعت و شائق شدن بر عبادات چنانچہ بروایت صحیح ثابت شدہ کہ آنحضرت
صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بیعت گرفت از زنان انصار کہ نوحہ نکنند و نیز بیعت گرفت
آنسرور صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم از زنان مکہ وقت فتح آن کہ زنا و سرقہ و قتل اولاد نکنند
و بروایت ابن ماجہ ثابت شدہ کہ آنحضرت صلی اللہ علیہ و آلہ وسلم بیعت گرفت از محتاجان
مہاجرین کہ اصحاب صفہ بودند کہ سوال از کسی بکدامی چیز نکنند پس فعلیکہ از آنحضرت صلی اللہ

باوجود تشتت حال و پراگندگی بال و کثرت تدریس طلبہ از رسائل معتبرہ این مسائل مضطبطہ التقاط کردہ در حیطہ تحریر آوردم و بہدایۃ المومنین الی سلسلۃ الصالحین مسمی گردانیدم و بازالۃ الاشتباہ عن سلسلۃ اولیاء اللہ ملقب کردم و بر یک مقدمہ و چند ہدایۃ و خاتمہ ترتیب دادم حق سبحانہ و تعالی مومنین را ازین رسالہ نفع بخشد و ثواب جزیل باین عاجز گنہگار بروز جزا عطا فرماید ولا نعبد ولا نستعین الا ایاہ وہو حسبی ونعم الوکیل

مقدمہ

باید دانست کہ یکی از اجل نعمتہای منعم حقیقی برامت مرحومہ مصطفویہ علی صاحبہا الصلوۃ والتحیۃ کہ ایشانرا بخلعت فاخرہ کنتم خیر امۃ الآیہ سرفراز کردہ علی الخصوص بر اہل سنت وجماعت آنست کہ تا امروز سلسلہ ہای ایشان تا حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم صحیح و ثابت ست اگرچہ اوائل امت را با واخر امت در بعضی امور اختلاف بودہ باشد و بفضل رب کریم تا قیام قیامت باقی و متحقق خواہد ماند و معنی بیعت عہد کردن ست و استوار بودن بران و معمول ست در طریقہ صوفیہ صافیہ کہ پیشوایان سلاسل اند و سنت آنحضرت صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم و آل عظام و اصحاب کرام ست رضوان اللہ تعالی علیہم اجمعین چنانکہ عنقریب ہویدا گردد و آن بر چند قسم ست اول بیعت توبہ کہ بدست بزرگی کہ سلسلہ او تا آنسرور صلی اللہ علیہ وآلہ وسلم منتہی شود بیعت نماید باید کہ برین بیعت کہ عبارت از عہد کردن ست مستقیم بماند و اگر بگناہ ہای کبیرہ شکست گردد باز بیعت بکند ازان بزرگ دوم بیعت برای انتساب بخاندانی بجہت حصول بشاراتی کہ در آن خاندان اند و برای امید شفاعت بزرگان آنخاندان مثلاً قادری میشود تا در بشارت حضرت غوث الثقلین رضی اللہ تعالے عنہ کہ فرمودہ اند کہ مریدان من بی توبہ نمی میرند شامل شود و تکرار این بیعت ضرور نیست سوم بیعت

بسم اللہ الرحمن الرحیم

الحمد للہ الذی بعث الانبیاء وخص من بینہم حبیبہ المصطفی وجعل من اتباعہ الاولیاء وجری
سلسلتہم الی یوم الجزا والصلوہ والسلام علی رسولہ الذی اخذ البیعۃ من المہاجرین
والانصار وعلی آلہ الابرار واصحابہ الاخیار ہم الذین بقی ہذہ السلسلۃ السنیۃ بواسطتہم فی
امتہ الی دار القرار اما بعد میگوید بندہ مسکین خادم علماء راسخین ابو الخیر سید
محمد معین الدین ابن حضرت شاہ سید خیرات علی مدظلہ العالی المشہدی الکڑوی وطناً
والکاظمی نسباً والقادری سلسلۃ کہ در سنہ ۱۲۶۵ یکہزار و دو صد و شصت و پنج ہجری
از دار الامارہ لکھنؤ اتفاق رفتن وطن مالوف افتاد اہالی آنجا مستفسر مسئلہ بیعت شدند
آنچہ ما حضر ذہن حقیر بود بیان کردم ہمہ ہا شنیدہ مسرور شدند شیخ ولی بخش صاحب
کہ از حلیہ عبادت و ریاضت آراستہ و پیراستہ اند مستدعی شدند کہ اگر این مسائل
در سلک تحریر آیند خالی از نفع نخواہد بود لاجرم بموجب التماس شیخ صاحب موصوف

Hidaitulmomnin

بعون صناع مکین و مکافضل خلاق جہان

الصالحین الی سلسلة هدایة المومنین رسالہ

تصنیف علامہ زمان فہامہ دوران عالم نحریر فاضل عدیم النظیر مرجع العلماء و مقتدی الفضلاء

در مطبع نامی منشی نولکشور بطبع یافت

Risalah
Hidāyat al-Mu'minīn.

Muḥammad (Mu'īn al-Dīn)
1880

49 B88

Indian Institute, Oxford.

The Lucknow Sparks Library.

Presented

by

Munshi Newul Kishore.